

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 11.5.2011
KOM(2011) 254 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Midtvejsrapport vedrørende Daphne III-programmet 2007-2013

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
2.	Gennemførelse af programmet.....	4
2.1.	Oversigt over Daphne-programmet.....	4
2.2.	Gennemførelse af Daphne-programmet	5
3.	De vigtigste konklusioner af midtvejsevalueringen	6
3.1.	Relevans	6
3.2.	Effektivitet.....	8
3.3.	Optimal brug	9
3.4.	Bæredygtighed	10
4.	Henstillinger og konklusioner	10
4.1.	Forbedret fokus på EU's politiske prioriteringer	11
4.2.	Bedre formidling af og bæredygtighed for projektresultaterne.....	11
4.3.	Ligelig deltagelse i Daphne-programmet.....	12
4.4.	Mere effektiv styring af Daphne-programmet	12
4.5.	Konklusioner	13

1. INDLEDNING

Denne midtvejsrapport vedrørende Daphne III-programmet har til formål at give et overblik over de opnåede resultater og over de kvalitative og kvantitative aspekter af gennemførelsen af programmet. Forpligtelsen til at forelægge denne evaluering til Europa-Parlamentet og Rådet er hjemlet i artikel 15 i den retsakt, der ligger til grund for Daphne III-programmet¹.

Evalueringen af programmet blev udført af Kommissionen med støtte fra en uafhængig ekstern evaluator². Den fokuserede på hidtil opnåede resultater og på de kvalitative og kvantitative aspekter af gennemførelsen af Daphne III-programmet³.

Kommissionen har foretaget en omfattende analyse af Daphne III-programmets styrker og svagheder på følgende områder:

- 1) Hvordan forbedres gennemførelsen i den resterende del af indeværende program, og
- 2) hvordan forbedres udformningen af programmet i forhold til det efterfølgende program?

Mere specifikt blev der ved evalueringen af programmet set nærmere på:

- 1) relevansen af programmets målsætninger og metoder, herunder spørgsmålet om, hvorvidt målsætningerne er relevante i forhold til målgruppernes behov og problemer, om prioriteringerne afspejler den politiske udvikling, og om programmet skaber merværdi for EU og sikrer synergier med andre programmer,
- 2) programmets effektivitet, dvs. hvor succesrigt det har været med hensyn til at nå sine målsætninger og skabe tværnationale partnerskaber, og hvad de faktorer, der påvirker udviklingen, er,
- 3) optimal brug af programmet i relation til, i hvilket omfang Kommissionen og de finansierede organisationer har gjort bedst mulig brug af ressourcerne - finansielle, menneskelige, tekniske - til at gennemføre programmet og aktiviteter, og levere resultaterne.

Rapporten fremlægger de vigtigste konklusioner af evalueringen, konklusioner og henstillinger for den resterende del af gennemførelsesperioden for Daphne III-programmet.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 779/2007/EF af 20. juni 2007; EUT L 173 af 3.7.2007, s. 19.

² Undersøgelsen blev udarbejdet af European Policy Evaluation Consortium.

³ Undersøgelsen, der blev gennemført af den uafhængige evaluator, var sammensat af dokumentationsundersøgelser, interview med tjenestemænd ved Kommissionen, der er ansvarlige for Daphne-programmet og andre beslægtede programmer, en onlineundersøgelse af modtagerne af støtte, og endelig af casestudier af udvalgte projekter.

2. GENNEMFØRELSE AF PROGRAMMET

2.1. Oversigt over Daphne-programmet

Daphne III-programmet 2007-2013 om "forebyggelse og bekæmpelse af vold mod børn, unge og kvinder og beskyttelse af ofre og risikogrupper" blev oprettet af Europa-Parlamentet og Rådet i 2007, og det bygger videre på og fungerer som en fortsættelse af Daphne-initiativet og dets efterfølgere, Daphne I- og Daphne II-programmerne.

Det første Daphne-initiativ startede allerede i 1997 som et af elementerne i en omfattende indsats fra EU's side mod de sager om menneskehandel og seksuel udnyttelse af børn, der havde rystet Europa og formet den offentlige og politiske opinion.

I erkendelse af sammenhængen mellem vold mod kvinder og vold mod børn og unge havde Daphne-initiativet til formål at bekæmpe vold ikke alene mod børn, men også mod unge og kvinder. Denne tilgang afspejledes yderligere i de efterfølgende Daphne-programmer.

Det generelle formål med Daphne III-programmet er at bidrage til at beskytte børn, unge og kvinder mod alle former for vold og opnå et højt niveau for sundhedsbeskyttelse, velfærd og social samhørighed.

Disse generelle mål bidrager til at udvikle fællesskabspolitikker og mere specifikt politikken vedrørende folkesundhed, menneskerettigheder og ligestilling og til foranstaltninger til beskyttelse af børns rettigheder og bekæmpelse af menneskehandel og seksuel udnyttelse.

Daphne III-programmets specifikke mål at bidrage til er at forebygge og bekæmpe alle former for vold på det offentlige og private område mod børn, unge og kvinder, herunder seksuel udnyttelse og menneskehandel, gennem forebyggende foranstaltninger og støtte og beskyttelse til ofre og risikogrupper.

Ved at tilvejebringe nødvendig finansiering støtter Daphne III følgende typer foranstaltninger:

- 1) specifikke tværnationale projekter af interesse for Fællesskabet med deltagelse af mindst to medlemsstater (tilskud til foranstaltninger)
- 2) støtte til aktiviteter udført af ngo'er eller andre organisationer, der forfølger mål af almindelig europæisk interesse (driftstilskud)
- 3) specifikke foranstaltninger iværksat af Kommissionen, bl.a. analyser og forskning, opinionsundersøgelser og andre undersøgelser, seminarer, konferencer og ekspertmøder (Kommissionens initiativer)

De af Daphne III finansierede aktiviteter skal bistå og opmuntre ngo'er, der arbejder med dette område, udvikle og gennemføre oplysningskampagner for særlige målgrupper, udbrede resultaterne af Daphne I- og Daphne II-programmerne eller identificere og fremme foranstaltninger, der bidrager til positiv behandling af personer, der er truet af vold.

Programmet bistår også med at oprette og støtte tværfaglige netværk med henblik på at sikre videreformidling af veldokumenterede oplysninger og udvidelse af videnbasen, udarbejde undervisningsmateriale og endelig at studere fænomener i relation til vold og konsekvenserne heraf.

Daphne III-programmet er åbent for organisationer og institutioner fra EU-medlemsstater og EFTA-lande, der er part i EØS-aftalen (Island, Liechtenstein og Norge), og forvaltes centralt af Europa-Kommissionen, som er ansvarlig for fastlæggelsen af de årlige prioriteter, forvaltning af budgettet, evaluering af forslagene og indgåelsen af aftaler om tilskud.

2.2. Gennemførelse af Daphne-programmet

De samlede finansielle rammer for Daphne III-programmet er 116,85 mio. EUR for perioden 2007-2013 med årlige budgetter på 14,2 mio. EUR i 2007, 14,7 mio. EUR i 2008, 17,8 mio. EUR i 2009 og 18,45 mio. EUR i 2010.

Budgettet fordeles hvert år med i gennemsnit 80 % til tilskud til foranstaltninger, 14 % til driftstilskud og 5 % til Kommissionens initiativer.

Kommissionen har siden 2007 offentliggjort 3 indkaldelser af forslag til tilskud til foranstaltninger og 4 indkaldelser af forslag til driftstilskud og har indgået 14 aftaler om Kommissionens initiativer gennem procedurene for offentlige indkøb.

De af Kommissionen offentliggjorte indkaldelser har affødt en lang række forslag. Med hensyn til tilskud til foranstaltninger har Kommissionen indtil videre modtaget og evalueret 697 forslag fremsendt af partnerskaber af organisationer fra mindst to medlemsstater. Efter vurderingen af formelle kriterier og præmisserne for forslagene har Kommissionen finansieret 165 tværnationale projekter.

Med hensyn til driftstilskud modtog Kommissionen 112 forslag i alt (og foretager en løbende udvælgelse) og har finansieret 29 af disse efter en vurdering af deres kvalitet.

Kommissionen finansierer op til 80 % af de samlede omkostninger og fastlægger lofterne for tilskuddets størrelse. For så vidt angår tilskud til foranstaltninger, er minimumstilskuddet 75 000 EUR, og maksimumstilskuddet er 600 000 EUR, mens der for driftstilskud kun findes en øvre grænse på 300 000 EUR for driftstilskud.

Budgettet for Daphne III-programmet giver således mulighed for at finansiere op til i gennemsnit 41 tilskud til foranstaltninger og 10 driftstilskud om året med et gennemsnitligt EU-tilskud på hhv. 362 000 EUR og 175 000 EUR (tal for 2009).

Af de hidtil 194 finansierede projekter (tilskud til foranstaltninger og driftstilskud) har de 55 til formål at bekæmpe vold mod kvinder, 57 at bekæmpe vold mod børn, 27 at bekæmpe vold mod unge, mens 55 projekter vedrører mere end én form for vold. Der gennemføres en bred vifte af aktiviteter via de finansierede projekter, som normalt behandler mere end ét specifikt programål eller -prioritet. De almindeligste former for projektleverancer er fremstilling af materiale, f.eks. foldere, brochurer, vejledninger og websteder; formidling af god praksis; undervisningsforløb; samt konferencer eller seminarer. Andre projektleverancer omfatter akademiske publikationer, andre forskningsrelaterede produkter samt lancering af offentlige debatter.

3. DE VIGTIGSTE KONKLUSIONER AF MIDTVEJSEVALUERINGEN

3.1. Relevans

Evalueringen konkluderer, at Daphne III-programmet generelt er yderst relevant i forhold til de problemer, som det var udformet med henblik på at afhjælpe. Vold er fortsat hyppigt forekommende, og efterspørgslen efter programmet er høj. Derudover er programmålene - at forhindre og bekæmpe alle former for vold mod kvinder, børn og unge og udvikle en koordineret EU-foranstaltning - fortsat relevante for målgruppernes løbende behov.

Foranstaltninger, der gennemføres under Daphne III, overholder programmålene. Ifølge en kortlægning af projekter sammenholdt med programmålene er der en klar sammenhæng mellem de foranstaltninger, der er blevet, eller er i gang med at blive, gennemført af projekterne og de målsætninger, der er anført i programmets retsgrundlag. Derudover indgår resultaterne ofte i, eller har indflydelse på, politikken (på nationalt og EU-plan). Imidlertid kunne programmet gøre mere for at sikre, at resultaterne af foranstaltninger, der finansieres af Daphne III, anvendes på denne måde.

Med hensyn til merværdien for EU betyder programmets tværnationale karakter, at de forskellige organisationer fra medlemsstaterne samarbejder om at reducere vold og drage fordel af udveksling af viden og bedste praksis. Desuden tilbyder programmet muligheden for, at organisationer fra forskellige medlemsstater samarbejder om at forhindre former for vold, der er specifikt tværnationale.

På strategisk niveau er behovet for at afhjælpe vold mod kvinder, børn og unge fortsat meget relevant, idet problemet med vold fortsætter med at forekomme, og disse problemstillinger er lige så relevante i dag, som de var i 1997, da Daphne-initiativet blev vedtaget første gang. Det forhold, at målene fortsat er relevante, sættes yderligere i relief af den store efterspørgsel efter finansiering via Daphne. I gennemsnit er det kun 17,5 % af forslagene om tilskud til foranstaltninger og 36 % af forslagene til driftstilskud, der kan finansieres hvert år.

Daphne III-programmets anvendelsesområde er blevet udvidet siden iværksættelsen af Daphne-programmet, således at det nu omfatter vold mod en bredere målgruppe og i et større antal former. Det skyldes, at der i takt med at programmet har finansieret flere projekter, er dukket forskellige former for vold op. Meget specifikke former for vold, der er omfattet af igangværende og nyligt afsluttede projekter, omfatter bl.a. vold i børnehaver, datingvold, misbrug af ældre og vold i intime teenageforhold.

Selve voldsbegrebet er ikke defineret i retsgrundlaget for Daphne - tværtimod anføres det, at Daphne III-programmet omfatter "alle former for vold"⁴. I den henseende, og i betragtning af det udvidede anvendelsesområde for målgrupper og dækkede voldstyper, her der rejst sig kritiske røster om, at programmålene måske kan være for brede, og at det kan være bedre at etablere et program med et snævrere fokus. Derudover er der risiko for, at færre projekter, der fokuserer på tværnational vold, vil blive omfattet.

⁴ Artikel 2 og 3 i afgørelse 779/2007/EF om Daphne-programmet

Kommissionen sikrer, at programmet fortsat er relevant i forhold til dets oprindelige målsætninger, samtidig med at det åbner op for nytænkning og fleksibilitet, ved at vedtage årlige tematisk prioriterede indsatsområder. De tematisk prioriterede områder fungerer som specifikke målsætninger for hvert af programmets årlige budgetter, og forslag udvælges på basis af deres overensstemmelse med prioriteterne.

F.eks. omfattede prioriteterne i 2008 de bredere definerede emner vold i familien og vold mod sårbare grupper, men også spørgsmålet om i hvilket omfang national lovgivning lever op til konventionen om barnets rettigheder, samt skadelige traditionelle skikke. Det sætter programmet i stand til at sætte målrettet ind over for en række problemstillinger, samtidig med at det fortsat er fleksibelt og åbent for nytænkning. Ikke desto mindre falder et forholdsmæssigt stort antal finansierede aktiviteter ind under de bredt formulerede mål. Der kan i den henseende være plads til at indsnævre fokus for de finansierede projekter eller styre fokus tættere.

Der er en snæver politisk sammenhæng i Daphne III-programmet, både hvad angår programmet og græsrodsprojekterne. Fælles for dem begge er, at et af målene er at øve politisk indflydelse. Selv om programmet har til formål at fungere som rettesnor for politikken (og samtidig afspejle den), tyder konklusionerne på, at Kommissionen kunne gøre mere for at bruge resultaterne af de gennemførte foranstaltninger til at understøtte den politiske udvikling. Hver for sig har mange af de projekter, der gennemføres under Daphne III, som mål at påvirke nationale eller europæiske politikker. Dette afspejles i undersøgelsen af projektlederne, hvor et stort flertal anførte, at de ville forsøge at sætte et fingeraftryk på politikken, eller allerede havde gjort det. F.eks. plæderer en organisation, der er finansieret under Daphne, for, at der gennemføres en ordning med en enkelt telefonlinje for savnede børn, og denne ordning skal dække hele Europa.

I lyset af, at Daphne III rejser problemstillinger, der vedrører kønsligestilling, menneskerettigheder, beskyttelse af kvinders, børns og unges sundhed og trivsel, fungerer programmet som et supplement til andre programmer både i EU og nationalt, samtidig med at det overlapper andre programmer.

Der kan være visse overlapninger med hensyn til målgrupper og i et vist omfang indholdet, men Daphne er det eneste program, der specifikt beskæftiger sig med vold mod kvinder, børn og unge.

Dette blev bekræftet i konsultationer med interessenter. Det store flertal af støttemodtagere anførte, at der ikke kan opnås finansiering for samme type aktiviteter fra andre EU-programmer, nationale eller internationale institutioner. De var også enige om, at de uden finansiering fra Daphne ikke ville have været i stand til at gennemføre de planlagte aktiviteter.

Med hensyn til merværdien for EU blev programmet etableret som reaktion på to meget specifikke typer vold - pædofili i netværk og menneskehandel - som begge er af tværnational karakter. Disse to typer vold udgør fortsat fokus for de projekter, der finansieres gennem Daphne til dato. Helt specifikt er et samarbejde mellem forskellige lande helt afgørende for at bekæmpe disse typer vold.

Der er ligeledes et behov for udveksling af bedste praksis og undersøgelser af voldsfænomenet på EU-plan. Især kan partnerskaber mellem specifikke medlemsstater

forøge videnbasen hos de deltagende organisationer og udvide formidlingen af projektresultaterne.

3.2. Effektivitet

Daphne-programmets effektivitet refererer til, hvor succesrigt programmet er med hensyn til at nå sine mål. Daphne-programmet har utvivlsomt haft betydelig virkning og har haft succes med at gøre fremskridt i retning af sine mål.

Foranstaltninger, der finansieres gennem Daphne III, bidrager til forebyggelse af vold mod målgrupperne, til udveksling af bedste praksis mellem medlemsstater og til udvikling af EU- og nationale politikker. Der er imidlertid blevet afdækket en række proceduremæssige og principielle udfordringer, der påvirker fremskridtene.

Programmets kapacitet er blevet udvidet siden dets lancering som Daphne-initiativet. Budgettet for Daphne I-programmet var 20 mio. EUR for en treårig finansieringsperiode; Daphne II havde et budget på 50 mio. EUR for et fireårigt program; Daphne III har et budget på over 116 mio. EUR. Dette ses i stigningen i antallet af projekter, der er blevet finansieret i de senere år.

Daphne tilvejebringer ofte finansiering til den samme organisation mere end én gang, og giver organisationer mulighed for at komme godt i gang og få projekter til at udvikle sig. Foranstaltninger, der finansieres gennem Daphne, har haft politisk effekt og har frembragt konkrete resultater. Der kunne imidlertid gøres mere, idet formidlingen af resultaterne af Daphne-programmet til et bredere publikum kunne forbedres.

Desuden kan der fortsat stilles spørgsmål ved virkningen af visse projekter, idet de synes at savne nytænkning i deres tilgang og i de foreslåede foranstaltninger og gentager sig selv i stort omfang. Mange ansøgere synes at fokusere for meget på, hvordan projektet tager sig ud, i stedet for på spørgsmålet om, hvorvidt aktionen vil give anledning til ændringer i forbindelse med voldsproblematikken. Denne tilgang forstærkes yderligere af Kommissionens mangel på pålidelige indikatorer til måling af de enkelte projekter.

For så vidt angår principielle udfordringer, syntes lokale og nationale myndigheders involvering i nogle tilfælde at være et problem. F.eks. var der for udviklingen af nogle af projektaktiviteterne behov for de lokale eller nationale myndigheders samarbejde. Når graden af samarbejde eller støtte fra disse myndigheders side var lav, var dette en direkte faktor, der påvirkede projekternes fremdrift.

Omvendt tæller det på positivsiden, at der er skabt og fastholdt tværnationale partnerskaber, som er et af Daphne-programmets væsentligste resultater, og det er et af de elementer af programmet, der har haft størst succes med at sikre merværdi for EU. Dataene viser, at hvert projekt i gennemsnit involverer 4-5 partnere. Projekterne involverer kun i sjældne tilfælde flere partnere, idet partnerskaber med mange partnere er vanskelige at administrere, og det betyder, at finansieringen er for tyndt fordelt.

Dokumentationen viser imidlertid, at der kunne gøres mere for at fremme nye partnerskaber og sikre, at der er en rimelig geografisk spredning af ledende organisationer, idet deltagelsen af organisationer fra visse lande fortsat er begrænset. Det gælder især for medlemsstater, der blev medlemmer i 2004 og 2007, hvor

civilsamfundsorganisationerne fortsat mangler strukturerne og ekspertisen til at konkurrere om midlerne under Daphne. Organisationer fra Italien, Det Forenede Kongerige, Belgien og Tyskland er de hyppigste projektledere, hvorimod der er en mærkbar mangel på projekter fra Rumænien, Den Tjekkiske Republik, Polen og de baltiske lande.

3.3. Optimal brug

Ved optimal brug forstås, i hvilket omfang Kommissionen og de støttede organisationer har gjort bedst mulig brug af ressourcerne til at gennemføre programmet og aktiviteter, og levere resultaterne.

De finansielle ressourcer, der i øjeblikket stilles til rådighed af programmet til gennemførelse af foranstaltninger er passende, i og med at de giver mulighed for at finansiere projekter af høj kvalitet, samtidig med at succesraten i projektudvælgelsen sikrer en betydelig konkurrence mellem projekterne.

Flertallet af støttemodtagerne bekræftede under undersøgelsen og i interview, at de finansielle ressourcer, der var til rådighed for de udvalgte projekter, gav dem mulighed for at producere de planlagte resultater. Samtidig blev der stillet forslag om, at en ændring i projektomfanget måske skulle overvejes. Mere specifikt kunne en finansiering af færre, men større projekter, være mere effektivt, give bedre valuta for pengene og skabe slagkraftige resultater.

Kommissionen stiller finansiering til rådighed i form af tilskud til foranstaltninger (til finansiering af specifikke tværnationale projekter) og driftstilskud (til støtte af de daglige løbende omkostninger for organisationer, der er aktive på området). Andelen af det budget, der er til rådighed for driftstilskud og antallet af organisationer, der vil kunne opnå denne type finansiering (er aktive på europæisk plan), er imidlertid temmelig lav. Af denne årsag blev det anført, at det måske var bedst at koncentrere hele finansieringen udelukkende om tilskud til foranstaltninger, hvilket ville reducere den administrative byrde ved en særskilt udvælgelsesproces. Der kunne også gøres større brug af Kommissionens initiativer til støtte for administration af programmet og formidling af resultater.

Der er blevet gennemført væsentlige ændringer, der skal lette ansøgningsproceduren til Daphne. For det første har Kommissionen indført et elektronisk system til fremsendelse af projekter gennem PRIAMOS online-værktøjet. For det andet blev der stillet en "online chat" til rådighed, hvor ansøgerne kunne henvende sig med klager til Kommissionen i et åbent forum, som alle ansøgerne kunne se. For det tredje blev ansøgningsformularerne ændret, så de fokuserer evalueringsprocessen på de endelige resultater og virkninger af projekterne. Generelt viser tilbagemeldingerne fra støttemodtagerne, at ansøgningsproceduren er passende, selv om der bør sættes mere ind på at nedbringe den administrative byrde.

Den indsamlede dokumentation viser imidlertid, at perioden mellem fremsendelsen af projektet og indgåelsen af kontrakter er for lang, og det har negative konsekvenser. Det gælder især driftstilskud, hvor finansieringen blev stillet til rådighed allerede nogle måneder ind i det regnskabsår, for hvilket finansieringen blev stillet til rådighed, hvilket gav anledning til vanskeligheder i forbindelse med gennemførelsen af aktiviteter.

3.4. Bæredygtighed

Ved bæredygtighed forstås, i hvilket omfang partnerskaberne, foranstaltningerne og deres virkninger vil fortsætte, når EU's finansiering ophører, og i hvilket omfang de vil medføre en bæredygtig virkning for målgrupperne.

Det blev åbenlyst, at mange projekter er stærkt afhængige af finansiering fra EU for at kunne gennemføre aktiviteter og skabe virkninger "i felten". Især havde en lang række støttemodtagere under Daphne III tidligere modtaget EU-midler, og mange af dem gennemførte aktiviteter, der var en fortsættelse af de aktiviteter, der var blevet gennemført under tidligere finansieringer. Dette kan ses som en svaghed ved programmet, men det skal understreges, at Daphne-programmet ofte betragtes som "unik" i sit omfang, og selv om der kan være andre ressourcer til rådighed, er de måske ikke så relevante som Daphne.

Derudover er etableringen af stabile partnerskaber en vigtig komponent i Daphne III. Som med andre EU-programmer ydes der tilskud til foranstaltninger til organisationer, der specifikt har etableret tværnationale partnerskaber med det formål at implementere disse foranstaltninger. Faktisk producerer Daphne III-programmet ofte vellykkede partnerskaber. Ifølge de tilbagemeldinger, der er indkommet fra støttemodtagere, vil langt den overvejende del af partnerskaberne fortsætte samarbejdet på en struktureret måde.

Daphne III-programmet giver således organisationer mulighed for at skabe fremtidige kontakter og netværk, og dette er blevet fremhævet som en af fordelene ved at inkludere partnere fra andre lande. De typer netværk, der er finansieret under Daphne - f.eks. udveksling af bedste praksis, støtte til netværk til beskyttelse af kvinder og børn, helplines på europæisk niveau, og sammenlignende europæisk forskning - fungerer bedre, når de sker inden for rammerne af tværnationale partnerskaber. Der kunne argumenteres for, at skabelsen af stærke og bæredygtige partnerskaber er den væsentligste nøgle til succes for projekter under Daphne III.

Hvorvidt projektresultaterne vil være bæredygtige, og målgruppernes behov fortsat bliver opfyldt, afhænger i stort omfang af de aktiviteter, der er blevet gennemført under projekterne, og den type resultater og virkninger, der opstår på basis af disse aktiviteter.

Analysen af de gennemførte aktiviteter peger på, at projekter, der finansieres under Daphne III, har indført visse strukturer, der vil fortsætte med at støtte målgrupper på længere sigt. Omvendt kan aktiviteter, der er rettet mod målgruppernes umiddelbare og direkte behov, afhænge af fortsat finansiering. De casestudier, der er blevet gennemført for de udvalgte projekter, peger på, at visse gennemførte foranstaltninger allerede har givet konkrete resultater, der menes at være bæredygtige over en lang periode.

4. HENSTILLINGER OG KONKLUSIONER

Kommissionen planlægger i kølvandet af nogle af de udfordringer og problemstillinger, der er blevet afdækket under programevalueringen at gennemføre følgende foranstaltninger, der skal styrke programmets gennemslagskraft og forbedre dets gennemførelse.

4.1. Forbedret fokus på EU's politiske prioriteringer

Selv om de generelle og specifikke prioriteter for programmet fortsat er relevante, og programmet er meget åbent over for nye udviklingstendenser gennem vedtagelsen af årlige prioriterede indsatsområder, peger evalueringen på, at Daphne III-programmet risikerer at bevæge sig væk fra dets primære fokus og målgrupper og i den forbindelse kunne komme til at overlappe med andre EU-programmer. Programmet kunne også gøre en større indsats for at skabe en stærkere sammenhæng til den aktuelle politiske udvikling.

Kommissionen vil fortsat styre Daphne III gennem vedtagelsen af årlige prioriteter, men den vil fokusere på en kortliste af prioriteter af særlig betydning. De årlige prioriteter vil i denne henseende gøre programmet både fleksibelt og lydhørt over for problemer og behov, der måtte opstå. Dette vil sikre, at Daphne III-programmet vedbliver med at være et vigtigt politisk værktøj, der både udvikler nye ideer og bedste praksis, og påvirker den politiske beslutningsproces i Europa.

For at opnå en stærkere virkning vil Kommissionen ligeledes overveje at regulere omfanget af finansierede projekter og således kun finansiere de projekter, der tilfører vigtig merværdi for EU og producerer resultater, der kan formidles bredt.

Mere fokuserede årlige prioriteter vil ligeledes gøre det muligt at undgå eventuelle overlapninger med andre finansieringskilder, der findes i EU-programmer, som f.eks. PROGRESS-programmet, og programmet for grundlæggende rettigheder og unionsborgerskab samt forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet. Det skal bemærkes, at selv om der p.t. er visse ligheder med hensyn til indhold og aktiviteter mellem Daphne og andre EU-programmer, er disse generelt udtryk for synergier snarere end overlapninger.

Samtidig vil Kommissionen fortsat lade en mulighed stå åben for at finansiere nye og innovative projekter uden for de årlige prioriteter. Programmet bør fortsat være åbent for nye ideer til, hvordan man bekæmper og forebygger vold mod kvinder, børn og unge, og de organisationer, der ansøger om midler, bør have mulighed for at udvikle og fremlægge innovative projekter. Antallet af projekter, der finansieres uden for de prioriterede indsatsområder, vil ikke desto mindre fortsat være begrænset, således at der fortsat vil være fokus på de årlige prioriteter.

4.2. Bedre formidling af og bæredygtighed for projektsresultaterne

Evalueringen af Daphne III-programmet mandede ud i den konklusion, at der kunne gøres mere for at formidle resultaterne af de finansierede projekter. Kommissionen vil træffe foranstaltninger til at styrke projekternes gennemslagskraft og deres bæredygtighed. Først og fremmest vil Kommissionen fokusere evalueringen af projekter og udformningen af indkaldelserne yderligere på resultaterne og virkningerne af de finansierede foranstaltninger. Denne resultatorienterede tilgang vil sikre, at de tilgængelige midler kun vil blive brugt på projekter, der reelt bidrager til målene i Daphne og tilfører vigtig merværdi.

For det andet vil finansiering af færre men større projekter ligeledes kunne være en løsning til at forbedre bæredygtighed, idet større projekter generelt har en bedre chance

for at blive formidlet på en ordentlig måde. Kommissionen vil ligeledes yderligere højne "Daphne-brandets" profil, der som nævnt ved mange lejligheder af støttemodtagere, giver projekterne en vigtig troværdighed ved at bidrage til bedre gennemslagskraft og bæredygtighed.

Endelig vil Kommissionen gøre brug af visse andre værktøjer til at forbedre adgangen til oplysninger om de projekter, der finansieres af Daphne, f.eks. forbedringen og opdateringen af webstedet for "Daphne-værktøjskassen" og vil finansiere specifikke projekter, der alene fokuserer på formidling af resultater, der hidtil er opnået af de fortløbende Daphne-programmer.

4.3. Ligelig deltagelse i Daphne-programmet

Medlemsstaterne deltager ikke i lige omfang i Daphne-programmet. Der er en markant mangel på ansøgere fra central- og østeuropæiske lande.

Kommissionen vil optrappe indsatsen for at højne Daphnes profil i lande, hvor deltagelsen af organisationer ligger under gennemsnittet. Dette kunne omfatte en målrettet oplysningskampagne, der består af informationsmøder og omdeling af foldere om Daphne.

Muligheder for at samarbejde med nationale og regionale myndigheder om formidling af oplysninger om programmet vil ligeledes blive undersøgt nærmere. Det er især vigtigt, da Kommissionen på grund af programmets beskedne størrelse ikke altid direkte kan nå ud til potentielle støttemodtagere og derfor må forlade sig på andre tiltag til at kommunikere med organisationer, der er interesserede i Daphne-programmet.

Kommissionen kunne i den henseende involvere flere medlemsstater i udvalget for Daphne-programmet med det formål at formidle relevant information til civilsamfundsorganisationer i medlemsstaterne.

4.4. Mere effektiv styring af Daphne-programmet

Ifølge oplysningerne fra støttemodtagerne er der behov for en mere effektiv styring af programmet, for så vidt angår tidsaspektet og den støtte, som Kommissionen stiller til rådighed for ansøgere og støttemodtagere. Der er allerede truffet visse foranstaltninger til at forbedre ansøgningsprocessen. Der er tale om indførelsen af det elektroniske ansøgningssystem (PRIAMOS), nye ansøgningsformularer med fokus på resultaterne af projekterne samt en online-chat, der skal yde støtte i ansøgningsfasen.

Kommissionen vil træffe yderligere foranstaltninger for at nedbringe tiden mellem offentliggørelsen af indkaldelserne og indgåelsen af kontrakter, særlig for driftstilskud, der kun tildeles for et givent regnskabsår.

Det skal ligeledes bemærkes, at det store antal tilskud, der tildeles, og i konsekvens heraf, antallet af endelige evalueringer og omfanget af den støtte, som støttemodtagerne efterspørger, skaber en konstant stigende arbejdsbyrde. For at forbedre effektiviteten af administrationen af Daphne vil Kommissionen finde frem til løsninger, der skal sikre stordriftsfordele, samtidig med at de forbedrer virkningerne af projekter, der finansieres under Daphne III-programmet.

4.5. Konklusioner

Evalueringen bekræfter Daphne-programmets generelle succes med at nå sine mål. Daphne III-programmet har siden 2007 finansieret tæt ved 200 projekter og har bidraget til at forebygge og bekæmpe alle former for vold på det offentlige og private område mod børn, unge og kvinder, herunder seksuel udnyttelse og menneskehandel, gennem forebyggende foranstaltninger og støtte og beskyttelse til ofre og risikogrupper.

Programmet finansierede vellykkede projekter, der etablerede europæiske netværk, udvekslede bedste praksis, producerede forskellige publikationer og undersøgte voldsfænomenet.

Problemet med vold er fortsat fremherskende, og behovet for en europæisk indsats er lige så påtrængende, som det var i 1997, da det første Daphne-initiativ blev sat i værk. Efterspørgslen efter finansiering er fortsat meget høj og viser, hvor relevante behovene er hos voldsofre, dvs. kvinder, børn og unge.

For at forbedre omfanget og virkningen af programmet vil Kommissionen styrke sammenkoblingen af programmet med den politiske udvikling, sikre en afbalanceret deltagelse og forbedre formidlingen af projektresultaterne og styringen af udvælgelsesprocessen. De konklusioner, der har kunnet drages af denne evaluering, vil blive indarbejdet i refleksionsarbejdet og det forberedende arbejde for den kommende flerårige finansielle ramme.